

Nepřivolávejte si smrt pobloudilostí svého života, nevystavujte se záhubě pro činy svých rukou. Vždyť Bůh smrt neučinil, ani se netěší ze zahynutí živých; stvořil totiž všechno, aby to bylo, čemu dal na světě vzniknout, určil k spáse, není v tom smrtící jed; podsvětí nebude kralovat nad zemí. Vždyť spravedlnost je nesmrtelná. Ale svévolníci přivolali smrt rukama i slovy, měli ji za přítelkyni, proto zchřadli; uzavřeli s ní smlouvu, a tak si zasluhují, aby byla jejich údělem. (Mdr 1:12-16)

Když se Ježíš přeplavil v lodi opět na druhou stranu a byl ještě na břehu moře, shromáždil se k němu velký zástup. Tu přišel jeden představený synagogy, jménem Jairo, a sotva Ježíše spatřil, padl mu k nohám a úpěnlivě ho prosil: „Má dcera umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila!“ Ježíš odešel s ním. Velký zástup šel za ním a tlačil se na něj. Byla tam jedna žena, která měla dvanáct let krváčení. Podstoupila mnohé léčení u mnoha lékařů a vynaložila všechno, co měla, ale nic jí nepomohlo, naopak, šlo to s ní stále k horšímu. Když se doslechla o Ježíšovi, přišla zezadu v zástupu a dotkla se jeho šatu. Říkala si totiž: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!“ A rázem jí přestalo krváčení a ucítila v těle, že je vyléčena ze svého trápení. Ježíš hned poznal, že z něho vyšla síla, otočil se v zástupu a řekl: „Kdo se to dotkl mého šatu?“ Jeho učedníci mu řekli: „Vidíš, jak se na tebe zástup tlačí, a ptáš se: ‚Kdo se mne to dotkl?‘“ On se však rozhlížel, aby našel tu, která to učinila. Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla mu celou pravdu. A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji, uzdravena ze svého trápení!“ Když ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagogy a řekli: „Tvá dcera zemřela; proč ještě obtěžuješ Mistra?“ Ale Ježíš nedbal na ta slova a řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř!“ A nedovolil nikomu, aby šel s ním, kromě Petra, Jakuba a jeho bratra Jana. Když přišli do domu představeného synagogy, spatřil velký rozruch, pláč a kvílení. Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč ten rozruch a pláč? Dítě neumřelo, ale spí.“ Oni se mu posmívali. Ale on všechny vyhnal, vzal s sebou otce dítěte, matku a ty, kdo byli s ním, a vstoupil tam, kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum,“ což znamená: ‚Děvče, pravím ti, vstaň!‘ Tu děvče hned vstalo a chodilo; bylo jí dvanáct let. A zmocnil se jich úžas a zděšení. Ježíš jim přísně nařídil, že se to nikdo nesmí dovědět, a řekl, aby jí dali něco k jídlu. (Mk 5:21-43)

Myslíte si, že budete v budoucnu chodit do kostela? K čemu by vám to mohlo někdy být dobré? Ptal jsem se v pátek našich konfirmandů, když jsme si povídali právě tady v našem kostele. Když mi bude zle. Když zažiju něco těžkého, třeba když mi někdo umře. Když mi umřou rodiče... Mírně převažovaly smutné a tíživé důvody. Pak jsme přišli i na nějaké radostné důvody, proč přijít do kostela. Ale ty závažné pohyby jakoby nám na mysl přicházely přednostně.

Proč lidi volají k Bohu a chtějí, aby se k nim nějak přiblížil? Zas vyskočilo bleskurychle: Když je jim zle. Hledají svaté místo, prostor, z něhož se dá vzkřiknout k Bohu. A je jasné, že na tom místě se to může – že to není místo k nákupu, k zábavě, ke vzdělání... ale je určeno odděleně k tomu zavolat Bohu. Jakési prastaré ústředny se spojením do nebe. Jasně, v době mobilních telefonů a přenosných počítačů ještě víc jak dřív může kdokoliv argumentovat, že takovou analogovou ústřednu nepotřebuje a může zavolat Bohu kdykoliv odkudkoliv. A přece to takhle úplně nefunguje. Když můžete cokoliv odkudkoliv, pak není nic svaté, nic pravé. Naše duše a těla od pradávna cítí, jaký je a k čemu je prostor, v němž zrovna jsme – čím jsou nasyceny zdi kterého domu a půda kterého místa.

Často se říkává, že doba se mění a jak je všechno jinak, než bylo dřív. V kostele se však dotýkáme skutečnosti v jejím jádru, které se tisíce (možná miliony let) nijak zásadně nemění. *Na lidi, na knížata a vůbec na ledacos se nedá spolehnout, avšak slovo Hospodinovo zůstává věrné* – vyjádřili to před mnoha set lety bibliční autoři. To jsem si uvědomil i v rozhovoru s našimi konfirmandy: Leccos se mění, máme kamery, počítače a QR kódy..., ale když je nám zle, když nám dokonce někdo umře, duše se vztahuje k Bohu, chce řvát a chce být blízko mnohem víc než jen přes mobil a počítač.

Nevím, proč jste zrovna dnes kdo přišel sem do kostela se modlit, zpívat a poslouchat nad slovy Bible. Ale jestli jste jenom trochu očekávali nějaké pohlazení po duši, tak se vám musím jménem církve omluvit za evangelium určené na dnešní neděli. Jsou to dva hodně smutné příběhy. Které mají sice dobrý konec. Ale je to drama, jde o nervy, o zdraví, vlastně o všechno. Není to jistě horor, je to život, jak ho v těžkých situacích lidí poznáváme na každém druhém kroku. Ale vy přijdete do kostela a zas darda – zas ten život,

jak ho známe všude kolem sebe: Lidi jsou nemocní, trápí se, umírají i děti a člověk neví, co by ještě udělal, aby mohl zvrátit věci, které zvrátit neumíme.

Navíc nejde jen o obsah těch dvou neveselých příběhů – že je někdo léta nemocen a jinému umírá dítě. To se žel stále děje. Jde tu taky o ten způsob, jak se o tom v dnešním evangeliu hovoří – je v něm plno necitlivosti, jak se mluví o umírající dcerce, o delikátní nemoci přítomné ženy, jak se v něm mluví o lékářích i o samotném Ježíši.

Nejprve: *Moje dcera je v koncích...* řekne otec Jairos Ježíšovi. V posledním tažení, v bodu smrti – proto Ježíš celkem rychle zareaguje a jdou ihned za ní. A pak se všechno zadrhne! Zástup kolem překáží, tlačí se na ně, chtějí být u té tragédie. A nato se v té tlačenci Ježíš dokonce zastaví! Začne se zabývat tím, kdo se ho dotkl. *Blázen*, říkají si učedníci, když se kolem něj mačkají davy. A Ježíš to chce řešit, ucítil, že z něj vyšla síla. A poté ten dlouhý rozhovor s nemocnou ženou. V té chvíli je každá sekunda dlouhá jako rok. Vždyť jdou za dítětem, které je fakt v posledním dechu.

Tohle je na Ježíšovi nesnesitelně provokující. Něco podobného se přihodilo před chvílí na lodi, na níž sem dopluli prostředkem bouře. V lodi během bouře Ježíš spal. Všichni řvali, bojovali s nepřízní počasí hlava nehlava, smrt před očima – to už bylo potopených lodí a utonulých rybářů, nebyli by první ani poslední – ale nechtěli se poddat, tak tam řvali strachy. A on při tom všem spal vzadu v lodi. Měl úplně jiné vnímání času. Někdo by mohl říct: Vždyť byl přece k smrti unavený ze všeho toho uzdravování a kázání, prostě vyčerpáním padnul a spal by, i kdyby na něm dříví štípali. Jenže to by jim pak po probuzení neřekl: *A kde je vaše víra?* Načež bylo obrovské ticho a všem jim v lodi bylo jasné, na co naráží.

S krvácející ženou je to obdobné. Má strašně moc času si s ní popovídat. Ono by stačilo, že zaregistroval, jak jí uzdravil letmý dotek jeho pláště, ale běželi by dál se všemi sirénami a majáky, aby to k té malé holce na hranici života a smrti stihнули. Ne. Má svoje načasování. A my netrpěliví manželé vyškolení chronickým čekáním na své manželky se můžeme vzteknout, nejraději bychom Ježíše chytli kolem pasu a odtáhli ho co nejrychleji tam, kde má být, kde má působit dobro, kde má léčit a kde je to strašně moc a nejmíc potřeba.

Bůh má svoje načasování! Když je nám těžko, vnímáme čas, jako když vyperete košili na devadesát. Scvrkne se, z šestapadesátky máte dvaapadesátku a nevejdete se do ní, jen kdybyste ji roztrhli. Nevejdeme se do svého vnímání času a potřebovali bychom ho roztrhnout, když je zle a každý snad pochopí, že včera bylo pozdě. Ne Ježíš. Ten to tak nechápe. Je z jiného světa. Je víc než člověk. Proto také svede pomoci a zachránit. Jen musíme přijmout jeho načasování.

A to není vždycky lehké. Zvláště když se umírá, zvláště když se umírá ve dvanácti. Uf. Když vám lítají blesky nad hlavou a vítr má rychlost formule jedna, je těžké přijmout Boží načasování. Je obtížné přijmout Ježíšův čas na spánek a jeho čas na rozhovor se ženou, která zdržuje od něčeho daleko urgentnějšího. Avšak právě proto se Ježíš s ní zastavuje a promlouvá do jejího života tak, jak nikdo před tím.

Do toho přicházejí přátelé zoufalého otce Jaira a říkají mu: *Už se s tímhle Mistrem neobtěžuj, jdi domů chystat pohřeb. Je mrtvá.*

Ježíš tahle jejich slova neslyšel nebo záměrně neposlouchal. Ignoruje, když kdokoli přichází s jasnou zprávou, že je se vším konec. Je to definitivní! Už tě nic a nikdo nečeká. A pořád opakuje to svoje: *Neboj se a věř.* Prý, že jen spí. Nic není tak definitivní, jak kdosi jasně prohlašuje.

Zas ten spánek. Zas to jeho načasování. Absurdní představa: tvrdě spící nemocná dívka a kolem se rozběhla mašinerie pohřebních rituálů. Havrani, zpěvačky a všechny tetičky jsou už na místě a dělají, co se má před pohřbem udělat. Umí to, ví to, co se má dělat. Ví, jak si poradit, když už je vše definitivní.

Říkává se, že rituály pomáhají. Ježíš tehdy všechny odborníky a odbornice na rituály vyžene. A všichni se mu taky vysmáli. Co by mohl tomuhle člověku nabídnout víc? Přece poznají, když je se vším definitivní konec. – A není! Bůh má svoje načasování. Není omezen našimi bouřemi, diagnózami, ani smrtí. Jen se nebát a věřit tomu.